Магията на цъфналите дръвчета

Новини | Наука | на 04.04.2024 07:49 | от Зорница Христова

Защо говорим за това?

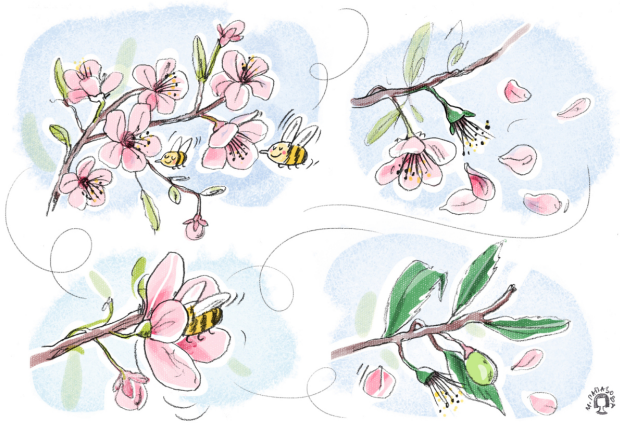

Няма нужда да си велик многознайник, за да усетиш колко красиви са цъфналите дръвчета.
И докато им се наслаждаваш, сигурно мъничко ти става мъчно, че нежните цветове ще опадат.

Защо е нужно това? Не може ли постоянно да са цъфнали? Стоооой!

За да разберем защо дръвчетата цъфтят през пролетта, защо това не трае вечно и какво се случва след това, ще ти разкажем една вълшебна история.

Всички знаем, че дърветата са живи. От най-малката джанка до най-високия бор!

А какво значи нещо да е живо?

Значи, първо, да се роди. Дървото се е родило от семенце.

После - да расте. Е, много ясно - дърветата растат! Първо са семенца, после пускат коренче и стъбълце, после стават фиданки, после източват дебели стволове и разлистват пищни корони.

После - да умира. Да, като се замислиш - смъртта е един от признаците на живота. Умрял камък не може да има.

И все пак природата е измислила една вратичка за тези, на които не им се умира (май-май всички организми?) И това е размножаването.

Да вземем нашето дърво, примерно вишна. Някога то е било костилка, а сега е пораснало голямо-голямо. Цяла зима клоните му са били голи, без листа. То се е стараело да оцелее (листата щяха да замръзнат, а снегът можеше да натежи и да счупи клонките). Сега най-сетне е пролет. Дръвчето има достатъчно слънце и топлина. И първата му работа е да цъфне! Още преди да се е разлистило.

Защо бърза толкова? Защото иска да си направи нови костилки, от които да поникнат нови дръвчета, негови деца. Това е дълъг процес, ще му трябват няколко месеца. Няма време за губене!

Рецепта за бебе дръвче

Има някои живи същества, които се размножават просто като се разделят на две. Двете части са малки, но после порастват. Те са съвсем същите като първоначалното същество.

Има други същества, които се размножават чрез пъпки. От основното същество израстват други, по-малки, които отначало приличат на пъпки по повърхността му. После се превръщат в негови копия.

Представяш ли си колко щеше да е смешно, ако беше така при хората!
Но не е.

Хората, също както дърветата, кокошките и бенгалските тигри, са по-сложни същества. Защото не сме съвсем същите като нашите родители (и тигрите не са като техните). Това е, защото в нас се смесва генетична информация от майката и от таткото.

При черешите това става така:

Във всяко цветче има тичинки, по които има прашец.
Има и плодник, който е по средата на тичинките.
В прашеца са клетките, които правят едната половина от семенцето.
В плодника има клетка, която образува другата половина.

Само когато се съберат заедно, може да се получи цяло семенце. Като играчка, която работи само когато я сглобиш!

За да се "сглоби" семенцето, трябва някой да докара прашеца от тичинките върху плодника.

Този някой може да е вятърът. Ама той е малко хаймана и повече разсипва прашеца.

Най-добрият вариант са пчелите. Те обикалят от цвят на цвят и пренасят прашеца, който полепва по коремчетата им. Но как черешовото дърво да примами пчелите и другите насекоми да дойдат, за да разнесат прашеца му? Също както го правят цветята. С красиви цветове. С нежно ухание. Със сладък нектар.

Така дървото кани пчелите да дойдат, да се почерпят... и между другото, да му свършат услуга.

Когато всичко е готово, когато прашецът от тичинките е вече върху плодника, дървото няма нужда от белите си цветове. Пчелата си отива - ще събира нектар от друго място.

А "сглобеното" семенце започва да расте. Обърни внимание на някое цъфнало дръвче близо до дома си. Разгледай отблизо цветовете му. Виждаш ли тичинките?

След две седмици го погледни пак. Цветовете са опадали. Плодникът и тичинките още стоят. После тичинките също падат, а плодникът започва да расте. Отначало е колкото глава на карфица. После ще стане колкото грахче. После ще продължи да расте.

Стоп! А защо не става само костилка? Защо му е на дървото да прави сладката част на плода? Нали само костилката е тази част, от която може да поникне нова череша?

Ами защото никой не иска да яде костилки. Това значи, че те ще си останат на дървото. После ще тупнат долу и толкова. Може ли да покълнат в земята, да си пуснат коренче, стъбълце? Може.

Така едно ново черешово дръвче ще се опита да поникне. Само че то ще бъде съвсем близо до дръвчето, от което е паднало. Ще се бута в корените му. И по-лошо, ще расте на сянка!

А растенията, както знаеш, имат нужда от слънце, за да растат добре.

Затова черешата се е изхитрила. Тя има сладки, вкусни плодове, които примамват птиците.
Когато една сойка си грабне череша, тя ще отлети някъде да си я изяде на спокойствие. И ще пусне костилката на земята на НОВО място. Може би на хубаво място с много слънце? Това е голям номер на плодовете и зеленчуците. Те примамват животните да си ги хапнат, защото животните могат да се движат. И семенцата се движат в коремите им. Те не се разграждат. И когато животното... хм, изхвърли ненужното (не можем да кажем "отиде до тоалетната" за див глиган, нали?), семенцето попада на ново място. И там пониква новото растение. Много хитро от страна на природата, нали?

Да се върнем обаче на цъфналите дръвчета. Ние не сме пчели и не събираме нектар.

Но и за нас цъфналите клонки са много красиви и примамливи! Нека не ни натъжава това, че цъфтежът им е толкова кратък. А да се опитаме да се насладим максимално на мига, преди да е отминал! Както когато се опитваш да се насладиш на бонбон, преди да се е стопил окончателно в устата ти. Има нещо много магично в това, че тази сладост е само сега, нали?

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
/book/3781-magiyata-na-tsafnalite-dravcheta

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени